

Býráðsfundur

var 11. október 1933 við hesari dagsskrá:

Umsókn um leigutíð. Brev frá amtmaninum viðvíkjandi torvheiðum. Figgjarátt og figgjarstöða hjá havnini fyri árið 1934. Umsóknir um loyvi at byggja húsarhús. Uppskot viðvíkjandi stoppikranum. Umsókn um loyvi at byggja. Umsókn um petroleums og benzínogymstu. Umsókn frá S. E. Matras um kvöldskúla. Umsókn frá J. P. Andreasen um skúlaholi. Brev frá lögtingsins skúlaneynd. Omur smámál vóru fyri.

Tey flestu av hesum málum — olli somul smámál — glíðu vegin fram uttan kjak. Mens sum skrivandi stendur: »Endin er ikki byrjanum líkur, og tað hendir at nóg kjak elvist av teimum smáum skúlamálum.

Eitt var um kvöldskúla og reingering, annað var um leigu av holi afturat til skiparaskúlan og triðja var brev frá skúlaneynd lögtingsins viðvíkjandi Havnar almenna skúla sum royndarskúla fyri næmingarnar í læraraskúlanum. —

Um tey tvey fyrstu var nok eitt kjak, men einki móti kjakinum um tað triðja. Tað varð so langt, at ein kom til at droyma um at sita í lögtinginum, tá tvasíð er av tí versta har.

Ikki fyri tað, at tað loysir seg at taka nakað nevnivert upp aftur, so loyva vit okkum tó at nerta við okkurt av tí. — Har varð talað nóg aftur og fram um, hvussu vítt tað er til skaða fyri skúlan, at hesir næmingar koma har at læra og royna seg summir meintu ja og summir nei. Sjálvir hava vit ikki haft høvi til at siggja hvussu heilt virkar, men vit trúgva helst, at hesir næmingar hava lilla nýttu av hesum royndartíðum, men at bornini hava skaða av hesum man neyvan vera.

Undir hesum kjaki fekk J. O. Joensen høvi til at tala um skúla, lærarar, yvirlærarar og lærararáð, og sigur hann har t. d., at »lærararáðið hevur nokk so stóra myndigheit«. Vit vildu fegin fingið loyvi til at spyrja, hvar tann »myndigheitin« er, og nær hon hevur sýnt seg? Best man vera ikki at tala um skúlan, ikki minst hjá J. O. Joensen, sum ikki kennir annað av skúla okkara enn slóðstovuna og tað har er.

Ymist.

Joen Elias Joensen, í Miðvági hevur 11/10 skotið ein mása við ringi um beinið, merktur:

ZOOLOGICAL MUSEUM
Copenhagen, Denmark
M 1994.

Sami maður hevur fyrr skotið tveir merktar fuglar.

Den 9. Október

observeredes tæl Meteorregn (Sjernesud i uhyre Mængde) i Danmark. — Sjernesudsregnen er ogsaa observeret baade i Tyskland og Frankrig.

Lammekød

0,50 pr. 1/2 kg.

TLF. 123 I S ESBJERG TLF. 123

SLAGTERFORRETNING

Baciller paa Sultekur.

En Vandring mellem Mikrober
nok til at udrydde en Verdens-
bys Befolkning.

I den sydlige Del af Paris, i Nærheden af Montparnasse, ligger Rue Dutot, en smal og uanselig lille Gade. Som Klippevægge rejser statelige gamle Huse sig paa begge Sider. De er forskansede bag høje Jerngitre, og alene deres enkle Facader med de store gardinløse Vinduer lader aen, at disse Bygninger rummer noget mere end almindelige Kontorer og Behovslejligheder. Over en af de store, svære Jernporte læser man: »Institut Pasteur«. Her ligger altså det verdensberømte videnskabelige Institut. Det er ikke en moderne Kæmpebygning, men et helt Komplex af Laboratorier. Vi koncentrerer vor Interesse om den Bygning, som huser Professor Calmette, en af Verdens mest omstridte Videnskabsmænd. Hans Navn vil være kendt af enhver Avislæser hele Verden over i forbindelse med de katastrofale Dødsfald i Lybæk efter Vaccination med Calmette-Vaccine.

Professor Calmettes Laboratorium er ikke aabent for enhver. Det er faktisk kun Professoreren og hans Assisterer, der har Adgang til Helligdommen. Derfor venter vi med en vis Spænding i Pasteur-Institutets Have med de gruslagte Gange. Endelig opdager vi en Mand iført en lang hvid Kittel. Calmette-Institutet? Jo, det er Nybygningen derovre, lyder Svaret paa vor Forespørgsel.

Bygningen er, i Pagt med det, der foregaar i dens Indre, revolutionerende. Den er ultramoderne og vidt forskellig fra de Bygninger, som præger »Institut Pasteur« ud mod Rue Dutot.

Et Videnskabs Tempel.

LABORATOIRES DE RECHERCHES SUR LA TUBERCULOSE staar der paa et Skilt ved Indgangen. Allerede i Entré og Korridorer konstaterer man, at Bygningen netop er, som man forestiller sig et moderne Videnskabs Tempel. Rummene er store og lyse med næsten hvide Vægge og kæmpemæssige Vinduer.

Vi kommer i Samtale med Dr. van Deinsse, en Hollænder, som er en af Professor Calmettes betroede Assisterer. Han interesserer sig øjensynlig for vort Besøg, men ryster dog betænkeligt paa Hovedet, da vi ytrer Ønske om at lære Hemmelighederne i dette Hus at kende, navnlig da vi vil have noget at vide om de berømte BCG-Præparater.

I det Laboratorium, hvor BCG-Præparaterne tilberedes, kommer kun et meget begrænset Antal af Institutionens Personale. Det er Professor Calmettes udtrykkelige Ønske, at end ikke Kollegerne fra de øvrige Laboratorier maa færdes her. Man kommer uvilkaarligt til at tænke paa Lignelsen om Kamelen og Naaleøjet ved at høre disse strenge Forbud, som hindrer uvedkommende i at trænge ind i Tuberkulosekæmpelsens Hovedkvarter.

Baciller paa 13-aarig Sultekur.

Ja, men kan Professor Calmette ikke undtagelsesvis give en Tilladelse? — Un moment, si'l vous plait (Undskyld, et Øjeblik), siger Dr. van Deinsse og forsvinder gennem en af de utallige Døre, som ikke bærer Kendetegn, og som kun kan skelnes fra hinanden af de Indviede. Et Øjeblik senere kommer han tilbage og meddeler, at Besøget tillades rent undtagelsesvis (»par exception«).

Vi gaar op ad en Trappe, og undervejs faar vi lidt at vide om det omstridte BCG-Præparat.

BCG, forklarer Dr. van Deinsse, er en Vaccine mod Tuberkulose. Den udvindes af Tuberkelbaciller hos Hornkvæg. I Virkeligheden er denne Bacille meget farlig; men da den indføres i Kartofler og stadig tilføres Kreaturgalle, bliver den i Lobet af 13 Aar — saa lang Tid gaar der, før Kulturerne er rendyrkede — saa svækket, at den ikke alene er uskadelig, men tvertimod gør det menneskelige Legeme uimodtagelig for den frygtelige Sygdom. Bacillerne gennemgaar i Virkeligheden i Lobet af 13 Aar en meget haard Sultekur, og dette hænger sammen med Principet om Indpodning, der gaar ud paa, at man ad kunstig Vej tilfører et frisk Legeme Sygdomsbaciller, som gennem visse Processer gør Kroppen immun overfor de livskraftige Bacillers Angreb.

— Hvad betyder BCG?

— Det er en Forkortelse af Bacillus Calmette-Guérin.

Guérin er Professor Calmettes nærmeste Medhjælper, og han har stor Andel i disse specielle Vaccinekultureres Fremstilling.

En mere end almindeligt spærret Dør stopper pludselig Vejen for os. En smuk »Søsters« holder Vagt foran Døren, som foruden et Skilt med Forbud mod Uvedkommende bærer Navnet »Laboratoire BCG«.

Bag Døren finder vi Professor Guérin, Manden, der har Answeret for alle Udsendelser af BCG-Præparater. Hans Laboratorium er fyldt med de mærkeligste Instrumenter, men særlig interessant er et kæmpemæssigt Mikroskop og et hvidt Skab, der mest af alt minder om et Iskab. Et lille Termometer

viser 30 Grader Celsius inde i Skabet.

— Det er et Udklækningskab, fortæller Professor Guérin uden Omsvøb. Her opbevares de Mikrober, der tjener til Forplantning.

Han aabner den yderste Dør, hvorefter man dog kun gennem en meget smal Glasrude kan se Skabets Indre. Der staar en Mængde Flasker af forskellig Størrelse og i ejendommelige Faconer paa Skabets Hylder. Nogle har flydende Vædske, andre indeholder en fast Substans.

— I disse Flasker findes saa mange Mikrober, at vi paa faa Dage kunde udrydde hele Paris' Befolkning . . . hvis de ellsaa blev sluppet løs . . . Det er rendyrkede, livskraftige Tuberkulosebaciller, meget farlige Gæster, som man maa være uhyre forsigtig med. Af disse fremstilles senere de saakaldte BCG-Præparater, men dem har vi i et andet Laboratorium . . .

Medens Professoreren taler, har han taget et Nøgleknappe frem af Kittelommen og fort os til en lille Vægdør. Det er Indgangen til Videnskabsens Helligdom, og hertil har kun Professorerne Adgang. Vi kommer ind i et Rum, som helt mangler Vinduer. Der er en Temperatur paa 38 Grader herinde, og den reguleres automatisk. Rummet er meget lille, og der er ikke højere til Loftet, end at en velvoksen Mand vilde kunne nå det med sine Hovedhaare. Længs Væggene staar Skabe som det første, vi saa.

— I disse Skabe findes BCG-Kulturerne, siger Professoreren. Se for Eksempel denne Flaske, fortæller han og tager en kegleformet Flaske med en lang Hals, se det hvide Skum, som flyder i det gullige Vædske. Det er BCG, det er Podningsmaterialet i sin første Tilstand. Derefter kommer Bacillerne paa Sultekur, dog ikke saaledes, at de tilintetgøres. Problemet er ikke let at løse, naar man baade skal gennemføre en streng »Diæt« og samtidig passe paa, at de farlige Gæster ikke dør men kun udmattes.

Vaccine-Katastroferne.

Man fyldes uvilkaarlig med Respektfølelse, men er alligevel lidt beklemmt ved Synet af det fine, hvide Skum, hvis Hemmelighed maaske skal skænke Millioner af Mennesker Livet, Medmennesker, som ellers var dømt til en altfor tidlig Død.

— Er der mange Born, der er blevet vaccineret med BCG?

— Over en Million fordelt over hele Verden, deraf alene 400.000 i Frankrig.

Vi kunde ikke afholde os fra at fortsætte med Spørgsmaalene selv om det jo var et farligt Omraade at betrede.

— Er alle Vaccinationer gaaet efter Forventningerne?

Professor Guérin svarer omgaende:

— Med Undtagelse af den frygtelige Katastrofe i Lybæk og en lignende Tildragelse i Frankrig har Resultatet været absolut tilfredsstillende. Iovrigt maa disse Borns Dødsarsag søges et andet Sted end i selve Vaccinen. Det ser underligt ud, at der af en Million vaccinerede Born dør omkring Hundrede paa to, tre lokale Omraader, mens der blandt alle de øvrige ikke er ringeste Mæn efter Vaccinationen. Det maa være et Bevis paa, at det ikke er Vaccinen, som er Aarsag til Katastroferne.

Vi forlader dette mærkelige Rum og kommer ind i et nyt

CHABESO

verður nú gjørt í hesum londum:

Føroyar, Danmark, Tyskland, Frankariki, Grekenland, Svejt, Italien, U. S. A., Eysturriki, Jugoslavien, Albanien, Tschekoslovakiet, Polen, Tyrkiet.

Fabrikskatið av CHABESO stendur undir Kontroll av tí stóra CHABESO LABORATORIUM i Tysklandi.

Lýsing.

Tað gerst limur FØROYA FISKIMANNAFELAGS kunngjørt, at eg 19. í hesum mánaði byrji umreisnu gignum sóknurnar.

R. SIIRSJOLD
Felagsformaður.

Laboratorium, hvor Dørene ligeledes er hermetisk tillukket.

— Det er nødvendigt med disse Sikkerhedsforanstaltninger, siger Professor Guérin. Den første Betingelse for at kunne omgås Baciller er Renlighed. Hvis Uvedkommende faa Adgang, ved man aldrig, hvad der kan ske. Forøvrigt maa BCG-Kulturerne ompodes hver fjortende Dag, hvis vi vil gøre os Forhaabninger om at holde dem i Live.

Han sætter sig foran en hvid Kasse som er opløst indvendig. Gennem en Glasrude kan man følge, hvad der foregaar i Kassen, indre.

— Her ompoder vi Kulturerne. Læg Mærke til, hvor tæt Kassen er. Selv her, hvor jeg stikker Armene ind, findes en automatisk Lukkemekanisme, som holder Stov og Urenheder borte. Denne Ompodning foretages kun af Professor Guérin. Han tillader end ikke, at den kvindelige Assistent holder Glasset med de farlige BCG-Kulturer.

Naar Vaccinen endelig er klar til praktisk Anvendelse, foretager smaa Pariserinder Paaflydningen af ganske smaa Flasker.

Menneskehedens Velgørere.

Vi kommer ind i et stort Rum, som endelig viser, at der i dette Hus findes andre Mennesker end Professor Calmette og Professor Guérin. En Del Kvinder sidder omkring et langt Bord, og foran hver staar en stor Flaske BCG-Vaccine. Gennem Slangor føres Væsken ned i smaa, tæubagte Flasker, som hurtigt lukkes og senere tilsættes, hvorefter de er klar til Udsendelse.

I Institutets sidste Arbejdslokale pakkes de smaa Ampuller i Æsker, tre i hver, fordi der til Vaccinationen kræves Anvendelse af tre forskellige Vacciner.

BCG-Præparaterne er ingen Spekulationsforretning. »Mikroberugerne« er ikke Profitmagere. Vaccinen kan rekvireres gratis af Hospitaler og Læger, men de færdige Vacciner udsendes kun indenfor Frankrigs Grænser. Til udenlandske Institutter og Sygehuse sendes Mikrobe-Stammer, saaledes at Aftagerne selv kan fremstille Vaccinen.

Forud for den meget omtalte BCG-Vaccine er gaaet utallige Dyreforsøg, og i Institutets Kælder findes en hel lille zoologisk Have, hvis Medlemmer alle uden Undtagelse har sat Livet paa Spil for Menneskehedens Vel; det er jo den Parole, som Lægevidenskaben anvender overfor Anti-Vivisektionisternes Protester.

Dr. P. W.